

PROVEM A CANVIAR?

**PROJECTE D'INVESTIGACIÓ I INNOVACIÓ
EDUCATIVA SOBRE EL DESENVOLUPAMENT
DEL CURRÍCULUM DURANT EL CURS
ACADÈMIC 2009-2010**

Ordre de 22 d'abril de 2009.

Conselleria d'Educació. Generalitat Valenciana. DOGV 6015

Data: 18/05/2009

SES LA COSTERA 46022877

LA LLOSA DE RANES

Coordinació: Maurici Belmonte i Monar

ÍNDEX

A. TÍTOL

B. NOM DEL CENTRE O CENTRES

C. NOM I COGNOMS DEL COORDINADOR

D. ÍNDEX

E. JUSTIFICACIÓ (contextualització, antecedents)

F. OBJECTIUS

G. METODOLOGIA

H. COMPETÈNCIES BÀSIQUES I MATÈRIES RELACIONADES

I. ACTIVITATS

J. PARTICIPANTS

K. MESURES D'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

L. RECURSOS HUMANS I ALIANCES AMB ALTRES INSTITUCIONS

M. TEMPORALITZACIÓ

N. SEGUIMENT I AVALUACIÓ DEL PROJECTE

O. PRESSUPOST DETALLAT

E. JUSTIFICACIÓ

Si desitgem formar persones democràtiques, amb responsabilitat sobre el que decideixen, hem de treballar tots aquests aspectes a les aules i organitzar-nos basant-nos en aquests principis.

Desitgem canvis en els alumnes. Canvis que vagen paral·lels amb l'evolució adolescent: maduresa progressiva, responsabilitat sobre la pròpia vida...

Desitgem també canvis en la relació alumnes-professors, en la concepció negativa que solen tenir molts d'ells de l'institut i dels mateixos professors.

Si tot això volem començar a transformar-ho ha de ser mitjançant la provocació de canvis interns que els ajuden a prendre consciència d'ells mateixos, de les accions. Només així aconseguirem que després aquests canvis tinguin una continuació en qualsevol lloc on es troben, on estudien, on treballen, on es relacionen.

Al nostre institut podem observar per part d'alguns alumnes actituds que condicionen negativament les relacions entre les persones. Veuen en el professor algú que intenta obligar-los a tenir una disciplina, a treballar, a traure el material a classe quan ells no es mostren disposats a fer res de tot això, sinó allò que desitgen i que normalment no té res a veure amb les activitats pròpies de l'institut. També observem actituds de desmotivació i falta d'esforç, així com de mancança d'hàbits diaris d'estudi. Igualment, des de la institució es requereix major implicació directa de la família en el control i seguiment de la tasca dels alumnes. Amb això, actuacions centrades en l'assistència a l'aula de PT, cursar optatives de reforç i recursos semblants aparentment no estan donant resultats positius que puguin modificar tot el que estem plantejant.

És per això i per aquells alumnes amb dificultats acadèmiques que en molts casos es transformen en alumnes disruptius, que entenem que s'ha de produir un canvi. I aquest ha d'encetar-se des dels primers nivells amb un altre tipus de plantejaments. I entenem que el projecte que proposem pot ser una possible eixida. O si més no, una alternativa que caldria provar.

F. OBJECTIUS

1. Democratitzar el funcionament de l'institut a partir de la democratització dels grups classe.
2. Créixer en el respecte, la consideració, l'equanimitat, l'empatia, la compassió social a partir del treball individual, intern i personal.
3. Canviar les actituds generalment negatives envers l'institut i allò que representa.
4. Modificar el sentit negatiu que els alumnes solen tenir del professorat perquè els fa treballar, pensar, produir.
5. Apreciar la importància de l'esforç per tal d'aconseguir els objectius que pretenem.
6. Assumir responsabilitats d'acord amb l'edat. Tant a casa com a l'institut.
7. Millorar el rendiment acadèmic dels alumnes, especialment aquells que accedeixen des del col·legi de Primària.
8. Fomentar l'esperit d'observació i consciència d'allò que es pensa, es diu i es fa per formar persones crítiques amb l'entorn.
9. Formar persones que tinguen un autoconeixement ple de manera que puguin donar eixida per elles mateixes a les diverses situacions que comporte la vida.
10. Entendre la felicitat com a equilibri. Com a consciència del moment. I no com a recerca del plaer i evitació del patiment.
11. Augmentar el gust per la lectura. O si més no, reduir l'actitud d'evitació que actualment mostren els alumnes respecte d'aquesta activitat.
12. Fer de la investigació l'eina metodològica bàsica per a treballar el coneixement.
13. Modificar l'actitud negativista que gran part de l'alumnat sol mostrar envers la institució acadèmica, i especialment envers el professorat.
14. Assumir l'esperit d'acceptació respecte d'un mateix i dels demés. D'acceptació i no de resignació. Amb aquesta actitud s'entendrà l'existència de la diferència com a font d'enriquiment

G. METODOLOGIA

Per tal de dur endavant aquest projecte, la metodologia es basa en els següents principis:

1.- Decisions assembleàries i democràtiques (amb implicació dels pares)

La programació d'aula és una tasca del professor, i ell és qui basant-se en el currículum, la determina. No obstant, existeix la possibilitat d'obrir diferents aspectes del procés d'ensenyament-aprenentatge al criteri de l'assemblea.

Tot allò que no quede determinat per la normativa legal, així com per normativa del RRI, ha de ser decisió de l'assemblea, la qual està formada pels alumnes, professors i pares. No obstant, les circumstàncies de treball faran que la presència de professors i pares siga representativa, cosa que no passarà en el cas dels alumnes.

Prendre decisions és un acte de responsabilitat, de maduresa. El funcionament mitjançant assemblea requereix un procés d'adaptació, d'aprenentatge. És per això que la tasca de decidir ha d'anar incorporant-se progressivament. I hom ha de començar per decisions que no comporten conseqüències importants. Progressivament caldrà anar augmentant la importància d'aquestes decisions.

És fonamental entendre que abans de decidir, l'assemblea ha de conèixer bé el que comporta cadascuna de les decisions, de manera que una vegada triat el camí, s'assumeix tot allò que comporte. En definitiva, es facen responsables dels seus actes.

2.- Integració dels coneixements.

El principi d'integració dels coneixements significa que els continguts es treballen conjuntament en el context de la unitat didàctica. Entenem que és així com la vida es mostra i per tant, l'aprenentatge ha de ser també d'aquesta manera. A partir d'un centre d'interès decidit per l'assemblea a proposta del professor, es treballen les diferents branques o assignatures.

3.- Implicació directa dels pares en el procés i comunicació contínua.

L'èxit del procés acadèmic i educatiu depèn de la contribució de totes les parts

Provem a Canviar? Curs 2009-2010. SES LA LLOSA

implicades. És evident que ha d'existir voluntat per part de tots. Especialment dels alumnes. Han d'estar predisposats, motivats. Per a això, cal que tinguem un ambient favorable, que compreguen el benefici que els comporta l'activitat acadèmica, i especialment que possesquen un hàbit d'esforç per tal d'aconseguir un objectiu. En la presència o no d'aquests requeriments, hi ha el paper fonamental dels pares. Deixant de banda el que hagen treballat o no amb els fills amb anterioritat, ara se'ls demana una implicació total en el procés d'ensenyament-aprenentatge. Implicació que haurà de suposar la presència habitual al centre per comunicar-se amb el professorat; la participació en l'assemblea; la pràctica dels continguts que treballen els fills al centre, i la participació en l'Escola de Pares.

4.- Cooperació. El dret individual té la mateixa importància que el dret col·lectiu.

El treball a l'institut ha de basar-se en l'atenció a la diversitat dels grups. Per això tothom ha de tenir un lloc en les activitats plantejades. La millor manera d'assegurar-ho és fer que tots participen de forma que si falla l'actuació d'alguna persona no es pot aconseguir l'èxit final. El dret de la persona i el dret del grup estan al mateix nivell i es complementen.

5.- Utilització de la música, la lectura, la meditació i el ioga com a eixos integradors, equilibradors.

Són els tres eixos sobre els quals anem a fonamentar el projecte. D'una banda, l'activitat musical per tot el que suposa de plantejament cooperatiu. Pel que fa a la lectura, l'establiment d'activitats que hi apropen l'alumnat i que el motiven a assumir-la com a oci i coneixement del món.

I en relació a la meditació i al ioga, la introducció als mateixos especialment al principi de les classes (meditació), i després d'una activitat enèrgica, com ara el temps d'esbarjo, ha de servir per centrar l'atenció, per prendre consciència del present i per reduir el nivell enèrgic per reprendre l'activitat acadèmica habitual.

6.- El professor apareix com a element facilitador de l'aprenentatge.

La figura del professor com a font de saviesa que es recolza sempre en un llibre de text, deixa pas a la del guia i orientador en el procés d'ensenyament-aprenentatge. La investigació i la recerca són eines bàsiques de treball. No es busca tant l'adquisició de coneixements (que també), sinó la manera d'arribar a adquirir aquests i especialment

Provem a Canviar? Curs 2009-2010. SES LA LLOSA

procurar les experiències necessàries perquè es produeixi la vivència per part de l'alumne. Aquesta és la vertadera saviesa, ja que tot allò que s'experimenta per sí mateix, queda molt més que no el que és viscut per altres i després descrit als llibres.

7.- Ús de les TIC responent a determinades necessitats.

Les noves tecnologies són presents en qualsevol activitat. És per això que cal fer-ne un ús adequat a les necessitats. Per això, utilitzar el programari lliure per a processar textos; o el full de càlcul i la base de dades per a enregistrar resultats i traure conclusions; o fer presentacions d'imatges, o muntatges visuals, seran un recurs present de forma habitual.

Pel que fa a mitjans com ara internet, tant la recerca com la difusió entre els companys, o fer públic en la xarxa allò que s'està treballant a l'aula, s'usarà d'una manera molt controlada. Especialment en allò que es refereix a la recerca d'informació.

8.- Plantejament d'activitats en diferents nivells responent a les possibilitats de cada alumne.

L'estructura es basa en la unitat didàctica. Per tant es tracta d'una metodologia integradora. En aquest sentit, basant-nos en un tema de referència, treballarem els continguts de les diferents àrees. No obstant i per garantir que tothom arribarà a aconseguir les destreses, habilitats, processos i continguts bàsics, hom hi establirà diferents nivells que assegurin la suficient resposta de cadascun dels alumnes. Des del que presente més dificultats, fins aquell que demande més i ho pugui assumir.

H. COMPETÈNCIES BÀSIQUES I MATÈRIES RELACIONADES

El Reial Decret 1631/2006 de 29 de desembre, estableix com a competències bàsiques de l'ensenyament secundari, les següents:

1. Competència en comunicació lingüística.
2. Competència matemàtica.
3. Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic.
4. Tractament de la informació i de la competència digital.
5. Competència social i ciutadana.
6. Competència cultural i artística.
7. Competència per a aprendre a aprendre.
8. Autonomia i iniciativa personal.

El projecte contempla el tractament global de totes les competències descrites. No obstant, per les seues característiques, es farà una incidència especial en:

- Competència en comunicació lingüística
- Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic
- Competència social i ciutadana
- Competència per a aprendre a aprendre
- Autonomia i iniciativa personal

Pel que fa a les matèries, bàsicament està pensat per al treball següent

- Llengües: Valencià i Castellà, i la Tutoria que es treballaran de forma conjunta pel mateix professor.
- Ciències: Matemàtiques.
- La resta de matèries seran treballades conjuntament amb el grup de referència

El plantejament que es fa és de treballar amb un grup d'alumnes de 1r ESO que

Provem a Canviar? Curs 2009-2010. SES LA LLOSA

accedeixen a l'institut i que manifesten unes característiques especials pel que fa al rendiment i conducta, com si es tractara d'entrada, d'una diversificació. Desitgem, en benefici seu, que hi intervinguen la menor qualitat de professionals seguint en part l'estructura de Primària. I a més, aquest grup rep l'atenció en les matèries que s'ha considerat, dels dos professionals del Departament d'Orientació directament. Amb això, volem estalviar l'eixida dels alumnes que estan informats amb ACIS a l'aula de PT, fent un plantejament invers: els professionals que a l'aula els poden atendre determinades hores a la setmana, són els qui duen el pes directe de l'aprenentatge del grup. I aquest no perd mai la referència del primer, ja que interactua amb ells en la resta de matèries.

El que exposem al projecte afectaria bàsicament a les matèries de Valencià, Castellà, Matemàtiques i Tutoria. La resta poden sumar-se perfectament a la idea i adoptar aquells plantejaments desitjats. No obstant, l'estructura de funcionament, d'organització, afecta totes les matèries, tot el professorat que hi intervé. És a dir, les decisions de l'assemblea han de ser respectades i tingudes en compte per tota la comunitat educativa.

I.- ACTIVITATS

A.- L'ASSEMBLEA.

Recollint els plantejaments de Freinet, l'assemblea és el nucli central de l'organització del grup. Aquest organisme és on es discuteix, on es debaten les propostes, s'acorden aspectes decisius per al funcionament del grup, així com per al seu procés d'ensenyament-aprenentatge.

És l'òrgan on es fa l'elecció o el traspàs de càrrecs, ja que cadascun dels alumnes es responsabilitzarà d'una part de la tasca de l'aula: persianes, taules, anuncis, deures... i també és on el delegat transmet els acords de l'Assemblea de Delegats, comunica els comentaris de les avaluacions, i on es decideix el que el delegat haurà de comentar a la mateixa Assemblea de Delegats.

L'assemblea, al principi del curs se celebrarà cada 15 dies en el temps de tutoria. Quan el tutor considere que els alumnes estan familiaritzats amb el funcionament de la mateixa, la freqüència pot reduir-se a la setmana.

L'ordre del dia serà elaborat pel tutor amb el delegat i la mesa de l'assemblea,

Provem a Canviar? Curs 2009-2010. SES LA LLOSA

constituïda pel president, i el secretari.

Es procurarà que la celebració de la mateixa siga a principi o a final de setmana.

Els acords es reflecteixen en una acta que queda exposada, i també en el mural de les normes de l'aula.

L'Assemblea estarà formada per tots els alumnes de l'aula, pel tutor i els professors que puguen i/o desitgen assistir, i també per una representació de pares d'alumnes. Aquesta caldria incorporar-la no al principi, sinó conforme evolucione amb el temps.

B.- LA MEDITACIÓ, EL IOGA.

La meditació, amb tota la varietat de tècniques existents, serà aplicada durant els deu primers minuts de cada classe, amb la intenció que la concentració i l'atenció siguen fixades. D'aquesta manera el treball acadèmic ha de ser més centrat i amb resultats més positius. A banda, la meditació practicada sobre al variant vipassana, ajudarà l'alumnat a aprendre a veure les coses des d'un angle positiu basat en la recerca de l'equilibri. Especialment aspectes com ara l'acceptació de la diferència, la relació amb el professorat i els propis pares, etc... És evident que al respecte es necessita una bona continuïtat de la pràctica meditacional. Per a això, algunes sessions de tutoria poden usar-se per assentar bé les bases de la tècnica. I també es planteja la possibilitat que els alumnes adopten la pràctica com un autocompromís i que la puguen realitzar amb continuïtat, a casa.

Pel que fa al ioga, en aquelles sessions que es realitzen immediatament després d'alguns dels patis, o en horari de vesprada, els primers 5, 10 minuts es dedicaran a practicar algunes postures bàsiques que baixen l'energia amb què els alumnes entren a les aules. També es podran i es deuran utilitzar si és acceptat per l'assemblea, a l'equador de la classe per trencar la seguida de temps que han romàs asseguts (habitualment de forma incorrecta) i reposturalitzar el cos.

Amb tot, plantejarem en determinats moments del curs, unes sessions impartides per persones coneixedores del tema.

C.- LES UNITATS DIDÀCTIQUES

La programació del curs s'estructurarà en Unitats Didàctiques de treball. Tot girarà al voltant d'una temàtica. En aquest sentit utilitzarem el cinema com a element d'aproximació als diferents temes de treball:

Provem a Canviar? Curs 2009-2010. SES LA LLOSA

- *La Lengua de las mariposas*: relació professor-alumnes en un entorn de guerra civil, així com les relacions intergeneracionals.
- *El día de mañana*: canvi climàtic i ecologia o *Los últimos*: ús de l'aigua
- *Cuentos de la guerra saharauí*: colonialisme europeu a l'Àfrica
- *La història del camell que plora*: la diferència
- *Promises*: guerra i pobles enfrontats o *La cuarta guerra mundial*
- *Half Nelson*: relacions amb professors i drogoaddicció o *Cielo e infierno*
- *Cowards*: assetjament escolar

Hom preveu una pel·lícula o un documental per a cada mes. A partir de la visualització de la mateixa s'organitza tot el treball de l'aula. Si més no de les matèries que són tractades pel Departament d'Orientació. Aquesta estructura, crea i planteja les activitats; tant les cooperatives com les individuals i les de gran grup. Les temporalitza i les avalua. Per tant, no hi ha el treball tradicional al voltant del llibre de text, sinó que allò que es planteja requerirà sempre investigació, estudi... Per tot això hi ha la necessitat de la biblioteca d'aula i d'usar espais com la biblioteca del centre, així com l'àrea d'aquesta biblioteca on estan disposats els ordinadors amb connexió a internet.

De durada mensual, normalment la unitat comporta unes activitats prèvies a l'inici del tema perquè aquest siga descobert i siga motivador. Posteriorment duu activitats cooperatives inicials per a passar després a realitzar la resta tant de manera individual com grupal. Aquestes funcionen de dues maneres: les hi ha que estan ideades perquè els alumnes concloguen al final de les mateixes allò que es pretén aprendre, i les hi ha que simplement són aplicació de continguts que el professor o els companys hauran d'haver exposats prèviament.

La correcció de les activitats es fa de diferents maneres. Les cooperatives comporten una prova tancada ràpida. Les grupals es fan en gran grup. Les altres es fan individualment amb el professor de manera que tots els alumnes són controlats directament per aquest obtenint-se informació directa del procés d'ensenyament-aprenentatge. Ocasionalment també es planteja l'autocorrecció com a forma de treball.

Aquesta correcció comporta una puntuació que posteriorment es reflecteix en una gràfica individual on cada alumne pot comprovar els seus avanços.

El rendiment en treball, en coneixement, puntualitat, conducta, etc... en aquells ítems que haurem decidit com a professors i també que s'hauran decidit a l'assemblea, comporta un pagament quinzenal en euros (falsos, clar) a l'alumnat. Amb aquests diners

Provem a Canviar? Curs 2009-2010. SES LA LLOSA

interns, es poden adquirir diferents objectes i també excursions d'oci que es fan des de la tutoria.

Pensem per exemple que en la Programació General hem disposat d'assistir a La Font Roja juntament amb la resta de grups del mateix nivell. Llavors, orientada pel professor, l'assemblea estableix per exemple que el cost d'aquesta excursió és de 50 euros. Doncs això serà el que hauran de pagar els alumnes per poder anar-hi. Sempre referint-nos a excursions d'oci i no a aquelles que s'organitzen com a treball del currículum escolar.

De tota manera s'ha de dir que aquest plantejament d'equivalència en diners, es fa considerant el sistema social en què vivim. També hem de tenir en compte que aquest es realitzarà si és acceptat per l'assemblea.

D.- EL TREBALL AMB ELS PARES

Aquesta ha de ser una de les bases fonamentals del projecte. L'objectiu és aconseguir la màxima implicació dels pares en el procés d'ensenyament-aprenentatge dels fills. I per tal d'aconseguir-ho, establim el treball en aquests fronts:

1.- Principi de curs. Els pares hauran de conèixer el plantejament metodològic que contempla el projecte. I també hauran de saber i de comprometre's amb el mateix en els diferents aspectes que són bàsics. Per tot això i amb el màxim respecte, se'ls plantejarà la signatura d'un document on caldrà especificar els punts següents:

- Compromís de seguiment del procés escolar del fill. Això comporta d'entrada coordinar-se amb els professors (almenys amb el tutor) una vegada al mes. En cas que es veja oportú, es pot allargar fins els dos mesos com a màxim.
- Compromís diari de vigilar les anotacions que el fill ha fet a l'agenda sobre el deure i altres aspectes de la vida acadèmica
- Utilitzar l'agenda com a mitjà de comunicació pares-professors. Tots els missatges aniran signats
- Control paternal dels deures a fer a casa. Si no és necessari, solament caldrà comprovar al final que el fill ha realitzat totes les tasques encomanades seguint el procés detallat pels professors.
- Compromís de control dels fills per les vesprades no lectives, per crear-los l'hàbit de treball immediat després de dinar i descansar un poc. Així també, els pares s'hauran de comprometre a buscar alguna activitat extraescolar formativa que ocupe la resta del

Provem a Canviar? Curs 2009-2010. SES LA LLOSA

temps dels seus fills.

- L'assistència o no a classes de repàs és una decisió dels pares. No obstant, aquests s'hauran de comprometre a consultar-ho abans amb els professors de les àrees afectades per raonar la conveniència o no d'aquest recurs.

2.- Establiment d'un calendari prefixat d'entrevistes tutor-pares per fer el seguiment dels alumnes al llarg de tot el curs. Tal i com hem especificat anteriorment, aquest període es podrà dilatar acordant-ho de forma conjunta.

3.- Creació d'ESCOLA DE PARES. Independentment de les reunions individuals, a través de l'Escola de Pares pretenem exposar les línies base del que s'està treballant a classe, com s'està fent perquè ells puguin seguir la mateixa sistemàtica a casa, especialment pel que fa a la meditació i al ioga, aspectes bastant desconeguts per tothom. També hi inclourem tallers referents a com tractar diferents temes amb els fills a partir de la pubertat i l'adolescència seguint el plantejament de les unitats didàctiques basades en les pel·lícules i documentals exposats.

4.- Participació a l'ASSEMBLEA DE CLASSE. Tal i com hem dit amb anterioritat, els pares hauran de participar en les assemblees quinzenals. Bé assistint lliurement, bé fent-ho de manera representativa o per torns. Serà una qüestió a resoldre entre ells en la primera reunió quan se'ls plantejarà la signatura del document de compromís.

El que acabem d'especificar s'emmarcarà dins de la dinàmica de funcionament del centre per al proper curs en què el seguiment dels alumnes es pretén que siga repartit equitativament entre tot el professorat. Així, la comunicació amb els pares serà més immediata, freqüent i intensa.

E.- LA LECTURA

El centre en conjunt s'està plantejant la possibilitat d'implantar per al proper curs una sessió obligatòria de lectura durant almenys 3 dies a la setmana. Es tractaria de 20 minuts que s'obtidrien de restar-ne 5 de cada sessió del dia, i s'acumularien després del pati. En principi s'està estudiant la possibilitat de provar aquesta experiència en el primer cicle.

Provem a Canviar? Curs 2009-2010. SES LA LLOSA

Aquesta competència ha de centrar-se en adquirir gust per ella. Per aquesta raó, plantegem les activitats següents:

- Dedicar diàriament un temps a la lectura col·lectiva en veu alta (emmarcant-se en el que hem explicat sobre les sessions de 20 minuts). Aquesta acció es realitzarà de manera conjunta amb la resta de grups del centre. La lectura compartida fa que els alumnes organitzen de manera més centrada, el context del que s'està llegint. Apareixen dubtes que en comentar-los són de profit per tothom. Es plantegen situacions que en ser tractades conjuntament aporten aprenentatge a tots. Es respecten els diferents ritmes de lectura, amb la qual cosa es treballa la tolerància i el respecte. La lectura col·lectiva i compartida demana que tots els alumnes treballen sobre el mateix llibre, evidentment. Per això, determinarem un mínim de tres lectures en valencià i tres en castellà per realitzar aquesta activitat. Els títols seran triats pels professors de l'àrea considerant les suggerències que puguen fer els alumnes.
- A l'inici de la lectura d'un llibre sembla molt convenient crear un ambient motivador, favorable, d'intriga si es vol. En aquest sentit, cada vegada que s'encete un llibre nou, considerant que l'alumnat no hauria de conèixer-ne el títol d'avançat, per part del departament d'àrea s'organitzarà una activitat d'investigació, amb proves a superar, amb pistes a seguir, per tal d'aconseguir finalment quin serà el títol de la nova lectura.
- És fonamental que a l'aula existesca una biblioteca pròpia, creada a partir de llibres del centre i d'aportacions dels propis alumnes. Es tracta de volums de consulta i de lectura. Per tot això, s'usarà per a investigar i també per a dedicar-hi cert temps a la lectura quan hom haurà acabat determinades tasques, etc... Cal, a més, que existesca un registre de llibres llegits amb una valoració que puga resultar indicativa a la resta de companys a l'hora de triar-ne un per a la pròpia lectura. Bé amb un sistema de colors, bé amb un breu escrit que adjuntarem al llibre mateix perquè estiga a l'abast dels possibles lectors.
- És interessant escoltar les suggerències que en aquest camp, poden fer els alumnes. Per això, cada trimestre organitzarem una presentació de títols. Cada alumne n'haurà de buscar un per tal de fer-lo atractiu a la resta de companys. L'estil de la presentació es deixarà al gust dels alumnes partint de les diferents suggerències que des del departament se'ls farà.
- Celebració del 20 de novembre com a Dia del Llibre Valencià amb organització de diferents activitats: exposicions d'editorials, el llibre perdut (deixar un llibre per algun racó de manera que qui el trobe se l'enduu per llegir-lo i després tornar-lo a deixar per

Provem a Canviar? Curs 2009-2010. SES LA LLOSA

algun lloc de l'ies), teatralització d'alguna lectura com ara *Konrad o el nen que va eixir d'una llauna*, Comptar amb la presència d'un autor, el llibre del qual haja estat motiu de lectura per part dels alumne és sempre un recurs interessant perquè ells visualitzen la realitat de la creació literària.

- A banda, i potser coincidint amb el dia trimestral de presentació de llibres a l'aula, es pot fer extensiva aquesta activitat a pares, iaïos i altres persones de la població amb la intenció que donen a conèixer als alumnes quina és la lectura que estan realitzant, si els interessa o no, si la recomanarien, per què la llegeixen, etc...
- Al llarg de tot els curs i si des dels departaments es busquen algunes lectures que puguin compartir-se en diferents nivells (o potser només capítols concrets de lectures), seria factible i recomanable l'organització d'un rànquing de llibres de manera que per votació popular acabe decidint-se quin són els títols que més acceptats han estat. I si no és possible realitzar-ho per al conjunt del centre, sí que fóra recomanable plantejar-ho en el mateix nivell.
- L'activitat de lectura ha de comportar no solament narrativa, sinó poesia, teatre, còmics, periòdics, revistes, anuncis, publicitat...
- La lectura caldria que fóra plasmada en altres aspectes artístics o no. Per exemple, si es fa lectura d'un llibre de poemes, caldria musicar-ne algun a partir de la iniciativa dels alumnes i en coordinació amb el professorat de música. També teatralitzar-ne algun com el que hem esmentat anteriorment. O simplement incloure un extracte en el diari de l'aula. O en coordinació amb el professorat de Plàstica procedir a il·lustrar algun capítol...
- La lectura ha d'implicar la creació literària. Per això caldrà treballar aquesta a l'aula usant les tècniques més diverses per realitzar petits llibres que servesquen també per a ser llegits pels mateixos companys.

F.- EL LLIBRE DE L'AULA

És simplement una llibreta grossa. Cada dia se'n responsabilitzarà un dels alumnes d'endur-se'l a casa i de redactar un text sobre qualsevol aspecte. Podrà ser algun detall ocorregut durant el dia al centre o al poble. Podrà ser un text inventat. O també un text a partir d'un títol suggerit...

L'endemà, l'autor llegirà el text davant del grup. Triarà algú perquè li indique les errades gramaticals encerclant-li-les. Posteriorment serà el professor qui revise el text i

Provem a Canviar? Curs 2009-2010. SES LA LLOSA

acabe indicant-li totes les errades. L'autor, a través de consultes directes o via diccionari, haurà de fer-ne les correccions i mostrar-li'l de bell nou al professor.

Cada 15 dies, de tots els escrits fets, cada alumne en decidirà un per ser llegit en públic. Els textos seran llegits i votats. El que més vots obtindrà serà el que passarà a la següent fase consistent a triar-ne un dels dos corresponents a les dues quinzenes del mes. Prèviament i en aquest mateixa sessió, el text serà escrit per l'autor a la pissarra tal i com ell el va escriure, no amb les correccions fetes. Es llegirà i s'anirà corregint col·lectivament l'ortografia. Posteriorment també la puntuació, la sintaxis i la semàntica. Tot a la pissarra. Finalment els alumnes copiaran el text correctament corregit i serà revisat pel professor.

El triat serà la base de la Unitat Didàctica del proper mes per treballar gramàtica, sintaxis, semàntica, etc...

G.- LA CONFERÈNCIA

En referència al tema del mes, cada alumne haurà de triar una qüestió sobre la qual investigar. Tenen tot el mes per a organitzar-se, buscar informació, mostrar en brut al professor el treball per ser orientats, i finalment passar la conferència a l'ordinador per tal de llegir-la i explicar-la als companys el dia indicat.

H.- HORT ESCOLAR

Establiment i cura de l'hort escolar. Usarem les instal·lacions físiques que hi ha a l'ies per a dur endavant aquesta experiència com a element més de responsabilització. Bàsicament tindrà dues etapes: les hortalisses d'hivern que estrenaran l'hort al mes de setembre. I les d'estiu, que es plantaran al gener, febrer.

J.- PARTICIPANTS

El projecte que estem exposat està pensat perquè es desenvolupi en el 1r curs de l'ESO. No obstant, en totes o en algunes de les activitats i plantejaments realitzats pot sumar-se qualsevol grup de qualsevol nivell.

K.- MESURES D'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

L'Atenció a la Diversitat és a la base del Sistema Educatiu actual. La visió del professor com a font de saviesa que imparteix la lliçó magistral potser és adient per a determinades ocasions, però no és possible mantenir-la de forma habitual quan la realitat és que cada persona té una percepció, una capacitat, unes actituds distintes. Plantejar una acció acadèmica i pedagògica sense considerar les persones a les quals va adreçada ha de comportar necessàriament un cúmul de desajustos tant en els qui no tenen uns coneixements previs necessaris i bàsics per seguir el que s'està fent, com en aquells que en tenen potser de més.

Per tot això, l'Atenció a la Diversitat en aquest projecte va implícita en els seus plantejaments. L'acció cooperativa va en aquest sentit. I especialment el fet d'organitzar les Unitats Didàctiques en diferents nivells, cadascun exigible a segons quins alumnes. Considerar abans de començar quins són els coneixements previs de les persones del grup és el punt d'arranc necessari perquè la diversitat es manifeste i com a professionals sapiguem d'on partim i quin nivell podrem exigir a cadascun.

L.- RECURSOS HUMANS I ALIANCES AMB ALTRES INSTITUCIONS

Partint de l'aplicació del projecte inicialment en 1 ESO, les necessitats humanes serien les següents:

- 1 professor per a l'Àmbit Lingüístic
- 1 professor per a les Matemàtiques
- Resta de professorat propi del 1r nivell

Pel que fa relacions o aliances amb altres institucions:

- AMPA
- Ajuntament
- UPC Drogodependències. Xàtiva

M.- TEMPORALITZACIÓ

El plantejament que hem realitzat en aquest projecte, més aviat es refereix a una metodologia d'aplicació a l'aula del 1r nivell i dels que puguem desitjar afegir-s'hi. És per això que la implantació està pensada per a un curs escolar. Concretament per al 2009-2010. No obstant, caldria una continuïtat en cursos precedents.

En relació a les temàtiques de treball, aquestes ja han estat temporalitzades conforme al que hem explicat en l'apartat d'activitats. La correspondència de base és aproximadament d'un mes per pel·lícula, per unitat didàctica, per treball de valors.

Pel que fa a l'assemblea, aquesta serà d'incorporació progressiva. Inicialment i durant el primer trimestre es realitzarà quinzenalment i hom hi treballarà l'organització, les situacions problemàtiques, el diàleg, les formes d'intervenir i de tractar els temes, el respecte, saber escoltar, la importància de totes les aportacions...

Durant el segon ja s'incorporaria la resolució de conflictes mitjançant mediació, per a la qual cosa, durant el primer hi hauria hagut una formació experimental mínima durant algunes sessions de tutoria.

Finalment el tercer és el moment ideal per a incorporar les opcions: propostes, felicitacions, i crítiques. Així també, és el moment de poder analitzar i votar qüestions referents a les normes de classe. Segurament la maduresa respecte de la sistemàtica de funcionament permet d'introduir encara aquest curs aquestes darreres variants. Tot i que en posteriors cursos, si es manté la metodologia, el projecte, caldrà avançar cap a aspectes com ara el consens.

N. SEGUIMENT I AVALUACIÓ DEL PROJECTE

Si l'objectiu bàsic del projecte és el d'aconseguir recuperar el nivell del grup, l'indicador fonamental per valorar-lo seran els resultats que obtindran els alumnes en cada avaluació. No obstant, aquest seran els criteris d'avaluació:

- Milloria dels resultats acadèmics en les matèries de Llengües i Matemàtiques fonamentalment, de manera que això permet d'incorporar-se en cursos posteriors al nivell corresponent.
- Ser capaços d'elaborar al final del curs, un treball d'investigació sobre determinada temàtica seguint el procediment après.
- Fer constància de la quantitat de lectures realitzades i de les valoracions corresponents.
- Tenir constància que els processos disciplinaris ordinaris (parts, amonestacions, avisos) van a la baixa conforme avança el curs.
- Aconseguir la major implicació possible de les famílies en aquest procés d'ensenyament-aprenentatge i en la resta d'accions que es reflecteixen al projecte (diàleg, saber donar resposta a les situacions diverses...). Aquesta es valorarà en funció de l'opinió dels professors, dels alumnes i de les mateixes famílies.
- Valoració de l'assumpció de responsabilitats observant el registre que s'ha dut a classe durant tot el curs.
- Observar des de dins i per part d'agents externs, com són les relacions alumnes-professors i si aquestes es basen o no en el respecte mutu.
- Valoració per part dels alumnes del que està significant l'institut per a ells i tot allò que hi fan.

O. PRESSUPOST DETALLAT

És difícil poder establir un detall en les possibles despeses pel que fa a aquest projecte. No obstant anem a fer una proposta aproximada del que preveiem:

Dotació de biblioteca d'aula. Compra de títols de lectura	500€
Dotació de material de consulta. Compra de títols per investigar	500€
Escola de Pares. Contractació de 3 tallers i elaboració de material	250€
Elaboració de les Unitats Didàctiques i impressió de les mateixes	200€
Adquisició de les pel·lícules temàtiques	150€
Sessions de ioga i meditació	200€
Hort Escolar: fem, llavors, tractaments biològics, instal·lacions, eines...	300€
Material divers	100€
TOTAL	2300€

BIBLIOGRAFIA

GOLDSTEIN, J i KORNFIELDS, J

Vipassana

E. Kairós

Barcelona 1995

BARRACA, J

La mente o la vida

E. Desclée de Brower

2005

FORLAN, Elisabetta

Yoga para niños y niñas

E. Hispano Europea SA 2a de.

Barcelona 2002

FREINET C.

Los métodos naturales. I El aprendizaje de la lengua

E. Fontanella SA

Barcelona 1979

FREINET C.

Los métodos naturales. I El aprendizaje de la escritura

E. Fontanella SA

Barcelona 1982

Provem a Canviar? Curs 2009-2010. SES LA LLOSA

FREINET C.

El text lliure

E. Laia

Barcelona 1975

FREINET C.

Els plans de treball

E. Laia

Barcelona 1975

FREINET C.

El diari escolar

E. Laia

Barcelona 1975

VAELLO ORTS

Cómo dar clase a los que no quieren

Santillana

2008

OSHO

Meditació. La primera y última libertad

E. Motar

ALLENDORF, M

Power yoga

E Hispano Europea

Barcelona 2007